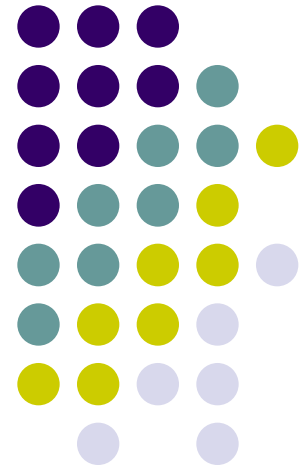

Зовнішня політика та міжнародні зв'язки незалежної України

План

1. Правові засади зовнішньої політики України.
2. Співробітництво України з провідними організаціями і країнами світу.
3. Україна і країни близького зарубіжжя.

Україна відповідно до принципів ООН спрямовуватиме свою зовнішню політику на зміцнення миру і безпеки у світі, дотримуючись принципів міжнародного права.

Із Заяви Верховної ради України до парламентів і народів світу
5 грудня 1991 р.

Україна здійснює свою зовнішню політику на основі взаємної поваги до інших держав і народів, взаєморозуміння, партнерства, довіри, політичних та економічних інтересів, дотримання міжнародних правових актів, зафіксованих у міжнародних договорах та конвенціях, невтручання у внутрішні справи інших держав, визнання недоторканості й непорушності її кордонів, поваги до гідності і честі народів, громадян країн світового співтовариства.

З “Основних напрямків зовнішньої політики України”.

2 липня 1993 р.

Зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства та загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права.

Стаття 18 Конституції України.

Президент України

- ◆ представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України;
- ◆ приймає рішення про визнання іноземних держав;
- ◆ призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників інших держав.

Стаття 106 Конституції України.

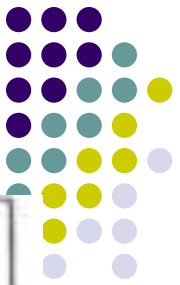

Рис. 15.5. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин

Національні інтереси України у міжнародній сфері

- ✓ **Стратегічні та геополітичні інтереси**
полягають у забезпеченні національної безпеки та захисту політичної незалежності.
- ✓ **Економічні інтереси**
пов'язані з інтегруванням економіки України до світового господарства.
- ✓ **Регіональні, локальні інтереси**
полягають у забезпеченні потреб внутрішнього розвитку.

Принципи зовнішньої політики України

багатовекторність;
прогнозованість і стабільність;
збереження позаблокового статусу;
зміцнення міжнародного миру і стабільності.

Завдання зовнішньої політики України

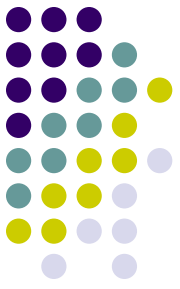

- ✓ утвердження та розвиток України як незалежної демократичної держави;
- ✓ забезпечення стабільності міжнародного становища країни;
- ✓ збереження територіальної цілісності України та недоторканості її кордонів;
- ✓ входження національного господарства у світову економічну систему для його повноцінного економічного розвитку;
- ✓ захист прав та інтересів громадян України за кордоном;
- ✓ налагодження дипломатичних та економічних стосунків із країнами світу;
- ✓ поширення у світі образу України як надійного і передбачуваного партнера.

Пріоритети зовнішньої політики України

- ✓ гарантія національної безпеки;
- ✓ створення сприятливих умов для нормального функціонування національної економіки, у тому числі пошук нових ринків для українських товарів;
- ✓ сприяння науково-технічному прогресу в Україні, розвитку науки, освіти і культури;
- ✓ участь у вирішенні глобальних проблем людства;
- ✓ інформаційна функція;
- ✓ зміцнення зв'язків з українською діаспорою.

Напрямки реалізації зовнішньополітичних пріоритетів України

- ✓ розширення та поглиблення співробітництва з міжнародними та європейськими економічними та політичними структурами;
- ✓ зміцнення стратегічного партнерства з Росією та США;
- ✓ збереження та поглиблення партнерських відносин з сусідніми країнами, де головним є розв'язання усіх територіальних суперечок, налагодження нормального двостороннього і багатостороннього співробітництва у всіх сферах;
- ✓ налагодження стабільних взаємовигідних економічних і політичних зв'язків з країнами Сходу, Азії, Африки та Латинської Америки.

Етапи зовнішньої політики України

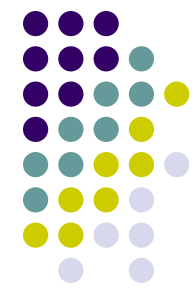

Серпень 1991 – середина 1994 р. Етап утвердження України у світовому співтоваристві та формування основ зовнішньої політики держави.

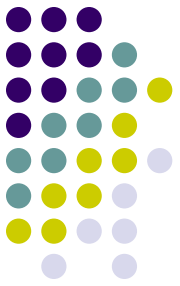
З середини 1994 р. Етап зміцнення міжнародного авторитету України. Зовнішня політика України набула нових рис та стала концептуально визначеною, багатовекторною, прагматичною та зваженою, прогнозованою та більш активною, зорієнтованою на забезпечення процесів динамізації ринкових перетворень в Україні.

Рис. 15.6. Зовнішня політика держави

Рис. 15.7. Шлях України до без'ядерного статусу

Виступ Президента України Віктора Ющенка на сесії Генеральної Асамблеї ООН. Нью-Йорк, 2006 р.

“Міжнародний авторитет і імідж України будуть визначати два основних чинники:

- перший – як ми вирішуємо внутрішні проблеми;**
- другий – наскільки активно й осмислено, з урахуванням національних інтересів ми будемо адаптуватися до реалій сучасного світу.”**

*Л.
Кучма, Президент України*

Завдання української дипломатії

1. Захист інтересів громадян України за кордоном.
2. Інтеграція України у світовий економічний простір.
3. Європейська інтеграція.
4. Інтеграція в євроатлантичні структури.
5. Ініціативна регіональна політика.
6. Співпраця з закордонним українством.

Організації, членом яких Україна уже є

Організація Об'єднаних Націй

Україна є однією з країн-засновниць
ООН у 1945 р.

Членство України в ООН сприяє збереженню миру і міжнародної безпеки, попередженню загрози застосування сили.

Під егідою ООН Україна приймає участь у миротворчих операціях, культурних і наукових місіях, надає гуманітарну допомогу країнам і народам, які цього потребують

Організації, членом яких Україна уже є

Рада Європи

Україна стала 37 членом Ради Європи
9 листопада 1995 р.

Членство у Раді Європи сприяє подальшому розвитку парламентської демократії, розвитку правової сфери і забезпечення принципу верховенства права, розвитку системи органів самоуправління, захисту прав людини в Україні.

Контроль з боку Ради Європи є важливим чинником, який стримує деякі недемократичні дії влади і сприяє становленню демократичного суспільства у нашій державі.

Організації, членом яких Україна уже є

Організація з безпеки і співробітництва в Європі

Україна приєдналася до ОБСЄ
30 січня 1992 р.

Метою участі України в ОБСЄ є
зміцнення європейської оборони та
співробітництво з країнами Європи в
економічній, гуманітарній та інших
сферах.

Організації, членом яких Україна уже є

Світова організація торгівлі

Україна вступила до СОТ
5 лютого 2008 р.

Вступ України до СОТ створює сприятливі умови для нарощування експорту, інтеграції країни у світову економіку, дає можливість врегулювати торговельні конфлікти та захиститися від необґрунтованих дій партнерів і конкурентів.

Організації, членом яких Україна уже є

Співдружність Незалежних Держав

Україна є однією з країн-засновниць
СНД 8 грудня 1991 р.

У межах Співдружності Україна
здійснює співробітництво з
колишніми союзними республіками
СРСР в політичній, економічній,
екологічній, гуманітарній та
культурних сферах.

Організації, членом яких Україна уже є

Організація Чорноморського економічного співробітництва

Україна входить до ОЧЕС
з 1998 р.

Метою участі України в Організації є лібералізація та гармонізація зовнішньої торгівлі, створення зон вільної торгівлі з країнами, які входять до ОЧЕС, повніше врахування конкретних економічних і політичних інтересів.

Організації, членом яких Україна уже є

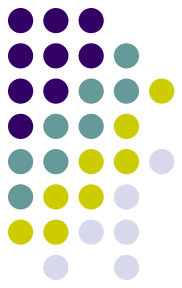

Неформальне регіональне
об'єднання Грузії, України,
Азербайджану, Молдови

Україна входить до ГУАМ
з моменту створення у 1997 р.

В рамках ГУАМ Україна прагне до реалізації своїх планів щодо ідеї євразійського транспортного коридору, до більш тісного співробітництва з сусідами на рівноправній та взаємовигідній основі, до взаємоповаги і довіри між країнами в дусі добросусідства.

Організації, до вступу у які Україна готується

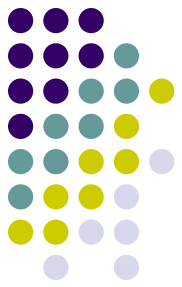
Європейський Союз

З 1998 р. набрала чинності Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Євросоюзом.

Цілями співробітництва України з ЄС визначено: розвиток політичного діалогу; сприяння розвитку торгівлі, інвестицій; створення умов для взаємовигідного співробітництва в усіх галузях; підтримка зусиль України по зміцненню демократії, розвитку її економічного потенціалу і завершенню переходу до ринкової економіки.

Організації, до вступу у які Україна готується

Організація Північноатлантичного Договору НАТО

Україна розглядає НАТО як найбільш ефективну структуру колективної безпеки в Європі, хоч при цьому не схвалює силових дій Альянсу. Неядерний статус України дозволив їй будувати відносини з країнами НАТО на якісно новій основі.

Чинники, які впливають на взаємовідносини України та Росії

- ✓ тенденційність підходу російського керівництва до членства Росії в СНД;
- ✓ небажання частини впливових російських політиків примиритися з суверенітетом України;
- ✓ розбіжності щодо суми боргу України за спожиті російські енергоносії;
- ✓ відмінність підходу двох держав до розширення НАТО на схід.

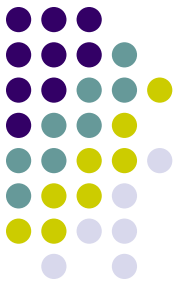
Україна - США

*У відносинах з США
Україна прагне до
довгострокового,
взаємовигідного і
рівноправного
співробітництва.
Відносини України з
США не спрямовані
проти будь-якої
третьої країни*

Висновок

Україна впевнено заявила про себе на міжнародній арені. Головні принципи зовнішньої політики : демократизм, миролюбність, ядерне роззброєння, розширення економічного співробітництва.

Україна реалізовує стратегію багатовекторності зовнішньої політики.

Стратегічні партнери України: США, Польща та ще цілий ряд держав. Проте підтримувати рівнозначні відносини з основними своїми партнерами виявилось досить складно, хоча було досягнуто значних успіхів у двосторонніх відносинах.

Добрі економічні та політичні зв'язки склалися між Україною і більшістю держав європейського континенту